

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

HD prövar: Kräver samboförhållande ett sexliv?

Publicerad

17 FEB 2022

Kan ett asexuellt förhållande utgöra ett parförhållande i sambolagens mening? Den frågan ska Högsta domstolen besvara. Underinstanserna ansåg att den kvinna som bott ihop med en numera avliden kvinna utan tanke på sex hade rätt till försäkringsersättningen.

Blendow Lexnova har följt fallet redan från första instans och gjorde [en podd](#) med det segrande ombudet om det unika målet. Den kvinna som avled den 14 januari 2018 hade en grupplivförsäkring i Folksam med dödsfallkapital om 320 000 kronor. Enligt försäkringsvillkoren är förmånstagare till dödsfallskapet i första hand make, registrerad partner eller sambo och i andra hand arvsberättigade släktingar.

Kvinnans föräldrar gjorde gällande att de är arvsberättigade släktingar och första förmånstagare till försäkringsersättningen.

Men även den kvinna som den avlidne hade bott ihop med gjorde anspråk på ersättningen på den grunden att de var sambor.

Folksam satte ned de 320 000 kronor hos Länsstyrelsen i Stockholm i väntan på ett avgörande.

Föräldrarna gjorde gällande att dottern och motparten i målet inte bodde stadigvarande i ett parförhållande och de var inte sambor. Föräldrarna är därmed förmånstagare till grupp-försäkringen i egenskap av arvsberättigade släktingar.

Kvinnan hävdade att hon är första förmånstagare till försäkringsersättningen då hon var sambo vid dödsfallet. De två kvinnorna har stadigvarande bott tillsammans i ett parförhållande och de hade gemensam bostad, hushåll och gemensamt konto för levnadsomkostnaderna. De hade ett asexuellt förhållande. Hon är att anse som sambo enligt försäkringsvillkoren och hon har därmed bättre rätt till försäkringsersättningen.

Kvinnan har tidigare stridit och vunnit i kammarrätten angående gravsättningen av den avlidna kvinnan vilket Blendow Lexnova [rapporterat om](#).

Mora tingsrätt började med att konstatera att av sambolagen (2003:376) framgår i 1 § att med sambor avses två personer som stadigvarande bor tillsammans i ett parförhållande och har gemensamt hushåll. Det är ostridigt i målet att det varit fråga om stadigvarande boende och gemensamt hushåll.

Den andra förutsättningen för att det ska vara ett samboförhållande är enligt propositionen 2002/03:80 till sambolagen anges på sid 44 att parterna bor tillsammans i ett parförhållande. I propositionen anges vidare att härmed avses att de ska bo tillsammans i ett förhållande vari normalt ingår sexuellt samliv.

Med äktenskapsliknande förhållande eller parförhållande avses ett förhållande vari normalt ingår sexuellt samliv, såväl i propositionen till nuvarande sambolagen som till den tidigare lagen (se även prop 1986/87:104 sid 99 f). Av förarbetena framgår vidare att det inte bör bli aktuellt att företa någon utredning om parternas sexualliv (se SOU 1999:104 sid 186). Det är i stället uppgifter om hur parterna betraktat sig själva och hur de betraktats av omgivningen som får betydelse när det ska prövas om ett samboförhållande föreligger.

Det är den efterlevande kvinnan som har att styrka att hon och den andra kvinnan levde i ett samboförhållande. Det har framkommit att de avsåg att leva och bo tillsammans och att de planerade för en gemensam framtid. Frågan är i vilken mån deras uttalade asexuella relation ska inverka på bedömningen om det varit fråga om ett samboförhållande? I ett äktenskap, ställs ingakrav på att sexuellt samliv ska förekomma eller ingå. Av förarbetena till sambolagen uttalas att det ska vara fråga om ett parförhållande som det normalt ingår ett sexuellt samliv i.

Formuleringen i sig utesluter, ansåg tingsrätten, inte att det även kan vara fråga om parförhållanden där ett sexuellt samliv inte ingår. Enligt tingsrätten framstår det som orimligt att frågan om det föreligger ett samboförhållande skulle vara beroende av att det förekommer ett sexuellt samliv. Tingsrätten menade därför att kvinnan har styrkt att hon och den andra kvinnan levde i ett samboförhållande.

Därför ansågs den efterlevande kvinnan ha bättre rätt till försäkringsersättningen.

Svea hovrätt ansåg likt tingsrätten att - även om utgångspunkten när sambolagen infördes var att lagen skulle omfatta sådana förhållanden där ett sexuellt samliv ingår - ett sexuellt samliv inte är en absolut förutsättning för att ett förhållande ska kunna anses vara ett parförhållande. Enligt hovrättens mening kan ett asexuellt förhållande alltså utgöra ett parförhållande i sambolagens mening. I avsaknad av ett sexuellt samliv bör dock högre krav ställas på bevisningen i övrigt för att kunna anse att det är fråga om ett parförhållande i lagens mening, jfr NJA 1994 s. 256.

Av utredningen framgår att begreppen kombo, sambo och vänner har använts för att beskriva kvinnornas relation, såväl av dem själva som av andra. De som bodde grannar med kvinnorna och träffade dem förhållandevis ofta under i vart fall några år beskrev i sina vittnesmål på olika sätt att de uppfattade kvinnorna som ett par som delade på allt och såg en framtid tillsammans.

Hovrätten fann att grannarnas uppgifter ger starkt stöd för att kvinnornas närmaste omgivning har betraktat dem som ett par och som sambor.

Kvinnan som gör anspråk på försäkringsersättningen har uppgett att hon och den andra kvinnan hade en djup känslomässig relation och att de betraktade sig som sambor. Hon har vidare uppgett att de inför andra ofta använde begreppet kombo för att inte behöva förklara sin asexualitet, men att de använde

begreppet sambo i juridiska handlingar eftersom det var det juridiska begreppet för deras relation.

Det framgår också att de två kvinnorna tog juridisk rådgivning inför upprättandet av testamente och gåvobrev för att säkerställa att deras vilja att dela på allt blev formellt giltig. Testamentet och gåvobrevet ger mot den bakgrunden starkt stöd för att kvinnorna betraktade sig som sambor.

Sammantaget ansåg hovrätten att svaranden har visat att hon och den avlidna kvinnan hade ett parförhållande och därmed var sambor i sambolagens mening. Det innebär att sambon hade bättre rätt till försäkringsersättningen. Tingsrättens dom skulle alltså inte ändras.

Mikael Kindbom

Instans: Högsta domstolen

Rättsområden: [Tvist mellan enskilda](#), [Försäkringsrätt](#), [Äktenskap och samboende](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skraddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter